

مقایسه سازگاری زناشویی بین زوجین ایرانی و ترکیه‌ای

۲۰۳

مقدمه: بررسی عوامل مؤثر بر ارتقای رضایت زناشویی در زوجین یکی از مهم‌ترین اهداف روانشناسی است. ازدواج به دلیل نقشی که در بنیان‌های رابطه خانوادگی و تربیت‌کردن نسل آینده به عهده دارد، به‌عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین رابطه بین فردی توصیف شده است. در این راستا هدف پژوهش حاضر مقایسه سازگاری زناشویی در بین زوجین ایرانی و ترکیه‌ای است.

روش: پژوهش حاضر از نوع طرح‌های مقایسه‌ای بود. جامعه آماری این پژوهش همه زوجین ایران و ترکیه بود که ۳۰۰ نفر از زوجین ایرانی و ۳۰۰ نفر از زوجین ترکیه‌ای به‌صورت تصادفی انتخاب و به پرسشنامه سازگاری زناشویی پاسخ دادند. سپس داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از آزمون تحلیل واریانس در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته: نتایج پژوهش حاضر نشان داد که زوجین ایرانی نسبت به زوجین ترکیه‌ای از سازگاری بیشتری برخوردار هستند که این تفاوت از نظر آماری نیز معنادار است.

بحث: می‌توان گفت که اصولاً تفاوت‌های فرهنگی به دلیل پیامدهایی که دارد می‌تواند باعث ایجاد تغییراتی در زندگی افراد شود و در نتیجه سازگاری زناشویی آنها را تحت تأثیر قرار دهد. به همین دلیل نیاز است که مسائل فرهنگی هم برای افزایش رفاه اجتماعی مورد توجه قرار بگیرد.

۱. محمد گوون

دکتر روان‌شناس، گروه مشاوره،
دانشکده روانشناسی، دانشگاه
قاضی، آنکارا، ترکیه.

۲. رزیتا فخمی

دکتر روان‌شناس، گروه مشاوره،
دانشکده روانشناسی، دانشگاه آزاد
اسلامی واحد شبستر، شبستر، ایران.
(نویسنده مسئول)
<psychology.niki@gmail.com>
com>

واژه‌های کلیدی:

سازگاری زناشویی، ایران، ترکیه،
زوج، رفاه.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۷/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۰۱

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Comparative of Marital Adjustment Between Iranian and Turkish Couples

► **1- Mehmet Guven**
Ph.D. in Psychology,
Department of Counseling,
Faculty of Psychology, Gazi
University, Ankara, Türkiye.

► **2- Rozita Fakhimi Farhadi**
Ph.D. in Sociology,
Department of Psychology,
Shabestar branch, Islamic
Azad University, Shabestar,
Iran, (corresponding author)
<psychology.niki@gmail.
com>.

Key Words

marital compatibility, Iran,
Turkey, couple, Prosperity.

Received: 2022/10/05

Accepted: 2024/07/22

Introduction: Examining the factors affecting the improvement of marital satisfaction in couples is one of the most important goals of psychology. Marriage has been described as the most important and fundamental interpersonal relationship due to the role it plays in establishing a family relationship and educating the next generation, and in satisfactory, successful marriages, couples send clear messages to each other. They trust each other and accept each other's differences easily, which makes them creative to develop and plan their own identity. In this regard, the present study aimed to compare marital compatibility between Iranian and Turkish couples.

Method: The current research was a comparative design. The statistical population of this research was all Iranian and Turkish couples, 300 Iranian couples and 300 Turkish couples were randomly selected and answered the marital compatibility questionnaire. Then, the collected data was analyzed using the analysis of variance test in SPSS software version 24.

Findings: The results of this research showed that Iranian couples are more compatible than Turkish couples ($p < 0.001$).

Discussion: Based on the obtained research findings, it can be said that in order to improve marital relations, psychologists and family counselors should emphasize more on educating couples on marital issues.

Citation: Gaven M, Fakimi R. (2024). Comparative of marital adjustment between Iranian and Turkish couples. *refahj*. 24(94), : 6 doi:10.32598/refahj.24.94.4221.1

URL: <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-4129-fa.html>

Extended abstract

Introduction

Cultural psychology believes that the content of a culture has a lasting effect on behavior, feelings and thoughts, and culture is a variable that is not experienced the same by all those who belong to that culture. Today, cultural psychologists are interested in cross-cultural comparisons, and cross-cultural psychology deals with the comparative study of cultures and examines the similarities and differences in the personality and psychological characteristics of people in different ethnic groups. Marriage is a sacred contract through which a family is formed, and it has existed almost since the beginning of human life in all times and places among tribes, nations and societies, and it has been emphasized by most religions. It is considered as a desirable human bond that gives meaning to people's lives. Marriage in today's changing society is a complex phenomenon. People get married for different reasons. In addition to sexual desires, which are among the primary issues, love, economic security, protection, emotional security, a sense of peace and escape from loneliness are also some of the factors that cause the tendency to marry. In fact, a successful marriage and the start of a marital relationship can satisfy many psychological and physical needs in a safe environment and have a significant impact on people's mental health. Marriage has been described as the most important and fundamental interpersonal relationship due to the role it plays in establishing a family relationship and educating the next generation, and in satisfactory and successful marriages, couples send clear messages to each other. They trust each other and accept each other's differences easily, which makes them creative to develop and plan their own identity. Such spouses are free to enjoy each other and other people and things, and while they are interested and dependent on each other, they use their individual independence to enrich their lives together. In another study, with problem-solving training, people were able to better solve their problems, categorize goals, and better use support systems in society (Chen et al., 2020). According to the discussed issues, the present study seeks to answer the question of whether marital compatibility is different in Iranian and Turkish couples.

Method

The current research is an experimental type that was conducted using a pre-test-post-test design with a control group with random assignment. The statistical population of this research included all Iranian and Turkish couples, 300 Iranian couples were randomly selected and compared with 300 Turkish couples. This 15-question questionnaire is one of the initial short scales for marital adjustment, designed by Harvey J. Locke and Carl Wallace (1959). A score of 100 in this questionnaire is considered a cut-off point and indicates incompatibility in marital relations. The questions of this questionnaire are multiple choice and the numerical value of these questions is different. To analyze the research data, descriptive statistics indices and methods including percentage, frequency, mean and standard deviation and inferential statistics including multivariate variance analysis were used and the data were analyzed using SPSS version 24 software.

Findings

As can be seen, the significance levels of all tests allow the use of variance analysis (MANOVA). These results show that there is a significant difference between the two groups in terms of dependent variables ($P < 0.001$). Thus, the F score was reported for the Pillai effect (11/60), Wilks's lambda (13/19), the Hotelling effect (17/81) and the largest root of zinc (21/47). As can be seen in the table above, there is a significant difference between the two groups of Iranian and Turkish couples, so Iranian couples have significantly more marital compatibility.

Discussion

The results of the present study showed that Iranian couples should be significantly more compatible in marriage. Researches show how culture affects people's personality and views. Also, even within a particular country, culture may have quite different effects on people's self-views and self-definitions. Some studies consider the difference in people's attitude towards themselves in different cultures to be caused by the individualism or collectivism of societies. For example, it shows that people in individualistic cultures are more strongly attuned to positive feelings about their sufficiency and less humble than people in collectivistic cultures. It is possible that he projects himself on others and remembers personal

situations from a different point of view than others.

It is also possible to pay attention to the change in the attitude of Iranian people during the past few decades. Social psychology researches in the past few years have shown that compared to the years of the revolution or imposed war, Iranians have obtained higher scores in independence, focus on themselves and their lives, and lower scores in attention to the surroundings and others. Also, according to social psychology researches, compared to the past, Iranian people emphasize their rights more than their duties.

They love first degree relatives more than those who are more distant from them. Compared to the past, Iranians have proven themselves on personal autonomy and base their identity and personal success. Psychologists interpret the change in the attitude of Iranians during the last two decades as the withdrawal from public crises such as war. The trauma and pandemic nature of war drives people unconsciously to the left, participation, collectivism, and self-centeredness. When they are still engaged in internal conflicts, they turn to a kind of friendship and focus on others to gain social support. They reported mostly social because in Iranian culture empathy and altruism are emphasized. In order to get rid of the feeling of loneliness and insecurity caused by war, people get together and find empathetic people, and their selfishness is reduced. It also has more social characteristics that are related to concepts such as sympathy, understanding, cooperation, sharing, loving others, empathy, or concepts such as altruism, benevolence, sacrifice, altruism, and sadness that are interested in others. They refer to themselves and are opposed to concepts such as selfishness, self-righteousness, and atmospheric superiority. The culture of the two societies in terms of individualism and collectivism can be one of the reasons for the difference between the two societies.

Ethical Considerations

Authors' contributions

All authors contributed in producing of the research.

Funding

In the present study, all expenses were borne by the authors, and they did not have any sponsors.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

In this article, all rights relating to references are cited and resources are carefully listed

مقدمه

روانشناسی فرهنگی بر این باور است که محتوای یک فرهنگ، تأثیری پایدار بر رفتار، احساسات و اندیشه‌ها دارد و فرهنگ متغیری است که توسط همه کسانی که به آن فرهنگ تعلق دارند یکسان تجربه نمی‌شود. روانشناسان فرهنگی، امروزه به مقایسه میان فرهنگی علاقه‌مند شده و روانشناسی میان فرهنگی به مطالعه تطبیقی فرهنگها می‌پردازد و شباهتها و تفاوتهای موجود در ویژگیهای شخصیتی و روان‌شناختی افراد را در گروههای مختلف قومی بررسی می‌کند (بری و سگال^۱، ۲۰۰۲).

ازدواج پیمان مقدسی است که از طریق آن خانواده تشکیل می‌شود و تقریباً از ابتدای زندگی انسان در تمام زمانها و مکانها در میان اقوام و ملل و جوامع وجود داشته و مورد تأکید بیشتر ادیان بوده است. آن را پیوند مطلوب انسانی دانسته‌اند که به زندگی افراد معنا می‌بخشد (باربارا^۲ و همکاران، ۲۰۱۶). ازدواج در جامعه متغیر امروزی یک پدیده پیچیده است. انسانها به دلایل مختلفی ازدواج می‌کنند. در کنار تمایلات جنسی که از مسائل اولیه هستند، عشق، امنیت اقتصادی، محافظت، امنیت عاطفی، احساس آرامش و فرار از تنهایی نیز، بعضی از عواملی هستند که باعث گرایش به ازدواج می‌شوند (علیدوستی و همکاران، ۲۰۱۵). درواقع، ازدواج موفق و شروع، رابطه زناشویی قادر است بسیاری از نیازهای روانی و جسمی را در یک محیط امن برآورده کند و تأثیر به سزایی بر سلامت و بهداشت روانی افراد، داشته باشد (بورنستین^۳ و همکاران، ۲۰۲۰).

ازدواج به دلیل نقشی که در بنانهادن رابطه خانوادگی و تربیت کردن نسل آینده به عهده دارد، به‌عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین رابطه بین فردی توصیف شده است و در ازدواجهای رضایتمند و موفق زوجین پیامهای روشنی را برای هم ارسال می‌کنند. به همدیگر اعتماد

1. Berry and Segal
2. Barbara
3. Bornstein

دارند و تفاوت‌های همدیگر را به راحتی می‌پذیرند که این ویژگی موجب خلاقیت آنان می‌شود تا برای توسعه و برنامه‌ریزی هویت خودشان تلاش کنند (الیاسی^۱، ۲۰۱۶). این قبیل از همسران آزادند که از همدیگر و از سایر افراد و چیزها نیز لذت ببرند و در عین حال که به هم علاقه‌مند و وابسته هستند استقلال فردی خود را برای غنی‌سازی زندگی مشترک خود بکار می‌گیرند. (فریرا^۲ و همکاران، ۲۰۱۵).

یکی از جنبه‌های بسیار مهم ارتباط رضایتی است که زن و شوهر از ازدواج خود تجربه می‌کنند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند رضایت از ازدواج، رابطه‌ای قوی با احساس خوشبختی و شادکامی، بهزیستی و سلامت عمومی زوجین رابطه دارد (کلدفارب و ترودل^۳، ۲۰۱۹) و نقش مهمی در تداوم خانواده، انجام وظایف والدینی و تربیت فرزندان ایفا می‌کند (چی^۴، ۲۰۱۷). معمولاً در اوایل ازدواج تقریباً تمام زوجها رضایت زناشویی بالایی را گزارش می‌کنند اما در بسیاری از ازدواج‌ها علائم نارضایتی در چند سال اول زندگی بروز پیدا می‌کند (قنبری هاشم‌آباد و همکاران، ۲۰۲۰).

سازگاری زناشویی به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر بر عملکرد خانواده است. سازگاری زناشویی بر کیفیت عملکرد والدینی، طول عمر، میزان سلامت، رضایت از زندگی، میزان احساس تنهایی و روابط فردی و اجتماعی تأثیر دارد (چی، ۲۰۱۷). سازگاری زناشویی، فرآیندی است که در طول زندگی زوجها به وجود می‌آید و لازمه آن انطباق سلیقه‌ها، شناخت صفات شخص، ایجاد قواعد رفتاری و شکل‌گیری الگوهای مرادده‌ای است. بنابراین، سازگاری زناشویی یک فرآیند تکاملی در میان زن و شوهر است که در زندگی، ایجاد و تقویت یا تضعیف می‌شود (شمس و حائری، ۲۰۲۰).

نتایج مطالعات متعدد حاکی از این است که سازگاری زناشویی بر بسیاری از ابعاد زندگی

1. Eliasi

2. Ferreira

3. Goldfarb and Trudel

4. Chi

فردی و اجتماعی زوجها از جمله حمایت اجتماعی، حمایت همسر، فعالیت جنسی و سلامت همسر تأثیر می‌گذارد (فو^۱ و همکاران، ۲۰۱۵). کیفیت و وضعیت ازدواج، تلویحات بسیاری درباره نقش‌های والدینی، بهداشت روانی و جسمی و رضایت زناشویی به همراه دارد (کارگا و آنسل^۲، ۲۰۱۵). از سوی دیگر، یک ازدواج رضایت‌مندانه زمینه‌ساز فضای مناسبی برای تلاقی و تبادل احساسات و عواطف مثبت بین زوجین است. از این رو توانایی درک و پذیرش افکار، احساسات و عواطف یکدیگر در زندگی زناشویی با احساس رضایت‌مندی بیشتری همراه است (لیل^۳ و همکاران، ۲۰۱۶).

سازگاری زناشویی دارای مؤلفه اصلی رضایت دوتایی، توافق دوتایی، همبستگی دوتایی و بیان محبت‌آمیز است. رضایت دونفری میزان شادمانی در و رابط و همچنین فراوانی تعارض‌های تجربه‌شده در رابطه را پوشش می‌دهد (غفاری و رضایی، ۲۰۱۹). توافق دونفره میزان موافقتی است که زوجها درباره موضوعهای مهمی نظیر اداره کردن امور منزل و اتخاذ تصمیمات مهم زندگی دارند (رحمانی‌فرد و همکاران، ۲۰۱۸). همبستگی دونفره به این موضوع اشاره می‌کند که چند وقت یک‌بار یک زوج همراه هم درگیر فعالیت‌های مشترک می‌شوند و ابراز محبت نیز مربوط به این است که چند وقت یک‌بار زوجها به یکدیگر ابراز عشق و علاقه می‌کنند (چی، ۲۰۱۷).

در مقابل این گروه، افراد دیگری نیز وجود دارند که حل مسائل و مشکلات و متنوع و مواجهه با موقعیتهای چالش‌انگیز نه تنها در درون آنها آشوب به وجود نمی‌آورد بلکه آنها را به این سطح از خودآگاهی می‌رساند که نقاط ضعف خود را شناخته و برطرف کند و به رضایت و سازگاری زناشویی برسند، به عبارتی در وضعیتی قرار بگیرند که در آن زوجین در بیشتر مواقع احساس رضایت و خوشبختی از همدیگر دارند. این روابط رضایت‌بخش

1. Fu

2. Karaca and Unsal

3. Li

در بین زوجین از طریق علاقه متقابل، میزان مراقبت از همدیگر و پذیرش و تفاهم یکدیگر قابل سنجش است (اولدفیلد^۱ و همکاران، ۲۰۱۸).

درواقع رضایت زناشویی یک ارزیابی کلی از وضع فعلی ارتباط ارائه می‌دهد (هیپنر^۲ و همکاران، ۱۹۸۸). پژوهش در زمینه مسائل زناشویی نشان داده است که زوجین ناراضی در مدیریت سازنده تعارضها و حل مسئله دچار نارسایی و شکست هستند و از این بابت سعی زیادی برای ترمیم فعالیتهای ارتباطی خود می‌کنند (سعادت‌ی و همکاران، ۲۰۲۱).

ازدواج فراتر از یک رابطه عاطفی همانند یک شبکه مشارکت اقتصادی و امنیت اجتماعی است. درآمد، اشتغال، بدهی، دارایی و تقسیم‌کار خانواده همگی کیفیت و ثبات زندگی زناشویی را شکل می‌دهند. به عبارت دیگر، درآمد، خرج کردن، پس انداز و به اشتراک گذاشتن پول از ابعاد جدایی‌ناپذیر زندگی زناشویی معاصر هستند. مسائل مالی منبع رایج اختلاف در روابط شخصی، زناشویی و خانوادگی است. زنی که در جامعه به دلیل دسترسی به سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی در جایگاه فرادست قرار می‌گیرد، لزوماً همیشه در خانه موقعیت مشابهی ندارد. این الگو نشان می‌دهد که رابطه پول و قدرت تک‌خطی نیست و متغیرهای دیگری روی آن تأثیر می‌گذارند. از این رو برای درک این مسئله لازم است بیشتر درباره دسترسی زنان به قدرت بررسی صورت بگیرد (علیرضائزاد و زنگنه، ۲۰۱۸).

مطالعات نشان می‌دهد که درآمد نسبی و استقلال اقتصادی زنان به سرمایه و دارایی ازدواج اضافه می‌کند و در نتیجه رفاه خانواده را افزایش می‌دهد که به آن اثر درآمد می‌گویند (راجرز و دی بوئر^۳، ۲۰۰۱). با این حال مطالعه دیگری نشان داده است که درآمد نسبی زنان، ازدواج آنها را در برابر انحلال زناشویی آسیب‌پذیر می‌کند که به آن اثر استقلال می‌گویند و

1. Oldfield

2. Heppner

3. Rogersand DeBoer

باعث کاهش رفاه می‌شود (فوردینا^۱ و همکاران، ۲۰۰۸).

زارع‌زاده، برومند و رحیمی (۲۰۱۵) در مطالعه خود با عنوان مقایسه سازگاری زناشویی زوجین ایرانی مقیم داخل و خارج نشان داد که بین سازگاری زوجین ایرانی مقیم داخل و خارج تفاوت معناداری وجود دارد به نحوی که زوجین ایرانی مقیم داخل سازگاری زناشویی بیشتری گزارش کردند.

نزدیکیها و همسانیهای میان زندگی اجتماعی ایران و کشور ترکیه بر کسی پوشیده نیست. این همسانی در منطقه آذربایجان و عموماً مناطق ترک‌نشین ایران بیش‌ازپیش آشکار است. این امر دلایل تاریخی، فرهنگی، سیاسی و حتی نظامی دارد. دو کشور از دیرباز تداخل فرهنگی و اشتراکات در مؤلفه‌های اجتماعی ازجمله دین و زبان را تجربه کرده‌اند. این موضوع گاه به دلیل برخوردهای تجاری و سیاسی بوده که عمدتاً مسالمت‌آمیز پیش رفته است و گاه قهرآمیز و حاصل جنگها و برخوردهای خونین بوده است. از این رو خانواده‌های ایرانی - به‌خصوص ترک‌زبان - و خانواده‌های ترکیه‌ای دارای وجوه اشتراک بسیار هستند. آنچه بررسی برخی مؤلفه‌های خانوادگی، ازجمله شیوه و چستی سازگاری زناشویی آنها را ضروری و حتی جذاب و قابل‌توجه می‌کند، وضعیت کنونی این همسانی و اشتراکات است. خانواده‌های ترک‌زبان ایرانی به مدد دنیای مجازی و گسترش قابل‌توجه رسانه‌ها در ۲۰ سال گذشته به طور تنگاتنگ با سبک زندگی و اصول خانوادگی و مؤلفه‌های مربوط به آن در ترکیه آشنا شده‌اند. این ارتباط تنگاتنگ، خواه‌ناخواه به نزدیکی بیشتر منجر شده و تغییر در مؤلفه‌های خانوادگی را سبب شده است (دیندار و همکاران، ۲۰۲۰).

برخی پژوهشها گویای این نزدیکی، حتی در برخی متغیرهای تعیین‌کننده رضایت زناشویی هستند. ازجمله می‌توان به خشونت‌های خانگی، پنهانکاری در این خشونت از سوی زنان، عدم مراجعه به پلیس و بی‌اعتمادی به مددکاران اجتماعی، مشروعیت‌بخشیدن

1. Furdyna

به خشونت مردان از سوی فرهنگ عامیانه و رسانه‌ها و ... اشاره کرد (زارع‌زاده و همکاران، ۲۰۱۳). از این رو مقایسه سازگاری زناشویی در زوجهای ایرانی و ترکیه‌ای را مبنای این پژوهش قرار داده‌ایم تا به جستجوی تفاوت در میزان این سازگاری بپردازیم. شاید بتوان به اشتراکات موجود در نظام خانوادگی دو کشور دست یافت. با توجه به مباحث مطرح شده پژوهش حاضر در پی پاسخگویی به این سؤال است که آیا سازگاری زناشویی در زوجین ایرانی و ترکیه‌ای متفاوت است؟

روش

پژوهش حاضر از نوع علی-مقایسه‌ای است. جامعه آماری این پژوهش شامل همه زوجین ایرانی و ترکیه‌ای بودند که به صورت تصادفی ساده ۳۰۰ زوج از زوجین ایرانی انتخاب شده و با ۳۰۰ زوج ترکیه‌ای مورد مقایسه قرار گرفتند. لازم به ذکر است که زوجین ایرانی و ترکیه‌ای در محیط دانشگاه انتخاب شدند.

ابزار سنجش، پرسشنامه سازگاری زناشویی لاک-والاس بود. این پرسشنامه ۱۵ سؤالی یکی از مقیاسهای کوتاه اولیه برای سازگاری زناشویی است که هاروی جی لاک و کارل والاس (۱۹۵۹) آن را طراحی کرده‌اند. نمره ۱۰۰ در این پرسشنامه نقطه برش محسوب می‌شود و دلالت بر ناسازگاری در روابط زناشویی دارد. سؤالات این پرسشنامه به صورت چندگزینه‌ای هستند و ارزش عددی این سؤالات متفاوت است. اگر پاسخ هر دو زن و شوهر «ماندن در خانه» باشد، امتیاز سؤال ۱۲ معادل ۱۰۰ است. اگر ترجیح زن و شوهر «بیرون رفتن» باشد امتیاز این سؤال ۳ است و اگر ترجیح زن و شوهر متفاوت باشد امتیاز ۲ است. ۱۲ نمره آزمون برابر با حاصل جمع امتیاز همه سؤالات و دامنه آن از ۲ تا ۱۵۸ است.

این آزمون برای گروههای شناخته شده و با نمرات متمایزکننده برای زوجهای سازگار و ناسازگار روایی بالا دارد. نمرات این آزمون با آزمون پیش‌بینی زناشویی لاک-والاس (۱۹۵۹)

همبستگی بالایی دارد. نمرات این آزمون نشان‌دهنده روایی هم‌زمان بالایی آن است. آزمون مذکور با استفاده از فرمول اسپیرمن-براون بسیار خوب و ضریب همبستگی بین دو نیمه آن برابر $0/90$ بوده است (فوورس و همکاران، ۱۹۹۲). برآورد همسانی درونی با استفاده از فرمول اسپیرمن-براون $0/87$ و همبستگی بین دو نیمه آن برابر $0/90$ بوده است (امان الهی، ۲۰۰۵). برای تحلیل داده‌ها از شاخصها و روشهای آمار توصیفی شامل درصد، فراوانی، میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی شامل تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده شد و داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

در این قسمت به تناسب فرضیه‌های پژوهشی به توصیف و تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده از متغیرهای مورد مطالعه پرداخته شده است. در بخش اول نتایج توصیفی مربوط به میانگین و انحراف معیار هر یک از متغیرها و در بخش دوم نتایج حاصل از تحلیل واریانس ارائه شده است. در پژوهش حاضر، ۳۰۰ نفر از افراد مورد مطالعه زوجین ایرانی و ۳۰۰ نفر نیز زوجین ترکیه‌ای بودند. این افراد از نظر دامنه سنی، جنسیت و تحصیلات تفاوت معناداری از نظر آماری نداشتند. دامنه سنی هر دو گروه بین ۳۰ تا ۴۰ سال، تحصیلات حداقل دیپلم و حداکثر لیسانس و ۳۰۰ نفر زن و ۳۰۰ نفر مرد بودند. جدول شماره ۱- آماره‌های توصیفی سازگاری زناشویی (میانگین و انحراف استاندارد) زوجین ایرانی و ترکیه‌ای

آزمودنیها	مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	تعداد
ایرانی	سازگاری	۱۰۹/۱۳	۸/۸۲	۳۰۰
ترکیه‌ای	زناشویی	۸۷/۴۲	۷/۲۱	۳۰۰

در جدول شماره ۱ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش نشان داده شده است. همان‌طور که دیده می‌شود زوجین ایرانی نمره بیشتری در سازگاری زناشویی کسب کرده‌اند. برای بررسی معناداری این تفاوت از آمار استنباطی تحلیل واریانس استفاده شد. قبل از استفاده از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس، پیش‌فرض همگنی واریانس با آزمون لون مورد بررسی قرار گرفت. بر اساس نتایج، پیش‌فرض همگنی واریانسها در متغیرهای مورد بررسی هر دو گروه تأیید شد، این آزمون برای هیچ‌کدام از متغیرها معنی‌دار نبود.

جدول ۲: نتایج آزمون لون برای همگنی واریانسها در سازگاری زناشویی

متغیر	ضریب	P
سازگاری زناشویی	۱/۸۴	۰/۲۱

از آزمون لون برای بررسی مفروضه یکسانی واریانسها استفاده شد که نتایج نشان داد شرط همگنی واریانس نمرات در سازگاری زناشویی آن برقرار است ($P > ۰/۰۰۵$).

جدول ۳: نتایج آزمون تحلیل واریانس برای اثر اصلی متغیر گروه بر متغیر وابسته

نام آزمون	ارزش	F	P
اثر پیلایی	۰/۴۲۵	۱۱/۶۰	۰/۰۰۱
لامبدای ویلکز	۰/۷۵۶	۱۳/۱۹	۰/۰۰۱
اثر هلتنینگ	۲/۱۹	۱۷/۸۱	۰/۰۰۱
بزرگ‌ترین ریشه خطا	۳/۶۴	۲۱/۴۷	۰/۰۰۱

همان‌طور که ملاحظه می‌شود سطوح معنی‌داری همه آزمونها قابلیت استفاده از تحلیل واریانس (مانوا) را مجاز می‌شمارند. این نتایج نشان می‌دهد که بین دو گروه از نظر متغیر

وابسته تفاوت معنی‌دار وجود دارد ($P < ۰/۰۰۱$). به‌نحوی که نمره F گزارش شده برای اثر پیلائی (۱۱/۶۰)، لامبدای ویلکز (۱۳/۱۹)، اثر هتلینگ (۱۷/۸۱) و بزرگ‌ترین ریشه روی (۲۱/۴۷) است.

جدول-۴. نتایج تحلیل واریانس با هدف تعیین تفاوت بین دو گروه در سازگاری زناشویی

منبع پراکندگی	متغیر وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	P
	سازگاری زناشویی	۱۷۵/۱۴	۲	۱۷۵/۱۴	۲۹/۷۳	۰/۰۰۱

همان‌طور که در جدول بالا مشاهده می‌شود دو گروه زوجین ایرانی و ترکیه‌ای تفاوت از نظر آماری معنادار است به‌نحوی که زوجین ایرانی به‌صورت معناداری از سازگاری زناشویی بیشتری برخوردارند.

بحث

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که زوجین ایرانی به‌صورت معناداری از سازگاری زناشویی بیشتری برخوردار هستند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که فرهنگ، شخصیت و دیدگاه‌های انسانها را نسبت به خودشان تحت تأثیر قرار می‌دهد (مارکوس^۱ و همکاران، ۲۰۰۱). همچنین، حتی درون یک کشور خاص نیز ممکن است فرهنگ بر نگرش افراد نسبت به خود و تعریفی که از خود دارند تأثیرات کاملاً متفاوتی داشته باشد (زارع‌زاده و همکاران، ۲۰۱۵).

برخی مطالعات انجام‌شده تفاوت در نگرش افراد به خود در فرهنگ‌های مختلف را ناشی از فردگرایی یا جمع‌گرایی جوامع می‌دانند. ازجمله برخی دلایل احتمالی تفاوت‌های فرهنگی در نتایج این پژوهش می‌توان گفت افرادی که در فرهنگ‌های فردگرا هستند، در مقایسه با افرادی که در فرهنگ‌های جمع‌گرا زندگی می‌کنند، به طور قوی‌تر با احساسات مثبت درباره

1. Markus

کفایت خود سازگار می‌شوند و تواضع کمتری دارند، بیشتر احتمال دارد که احساساتشان را روی دیگران فرافکنی کنند و موقعیتهای شخصی را از دیدگاه مخالف با دید دیگران به یاد می‌آورند (کوهن و گانز، ۲۰۰۲) بیشتر گرفتار خودبزرگ‌بینی می‌شوند (کورمان، ۲۰۰۱). زوجین ایرانی بیشتر جمع‌گرا بوده و بیشتر برای حقوق همسر ارزش قائل هستند ولی عموماً زوجین ترکیه‌ای بیشتر فردگرا بوده و دنبال حقوق فردی می‌باشند (زارع زاده و همکاران، ۲۰۱۳).

همچنین می‌توان به تغییر نگرش مردم ایران در چند دهه گذشته توجه کرد. پژوهشهای روان‌شناسی اجتماعی در چند سال گذشته نشان داده‌اند که ایرانیان نمرات بالاتری در استقلال، تمرکز بر خود و زندگی خود و نمرات کمتری در توجه به اطراف و دیگران به دست آورده‌اند. همچنین بر اساس پژوهشهای روانشناسی اجتماعی مردم ایران در مقایسه با گذشته بیشتر بر حقوق خود نسبت به تکالیفشان تأکید دارند. آنها نسبت به خویشاوندان درجه اول بیشتر دل‌مشغولی دارند نسبت به افرادی که از آنها دورتر هستند.

زوجین ایرانی در مقایسه با زوجین ترکیه‌ای بر خودمختاری شخصی و تحقق خود تأکید دارند و هویت خود و موفقیت‌های شخصی را مبنا قرار می‌دهند. روان‌شناسان تغییر نگرش ایرانیان را در دو دهه گذشته ناشی از خارج شدن از بحرانهای عمومی مثل جنگ تعبیر می‌کنند. ماهیت آسیب‌زا و همه‌گیر جنگ، مردم را ناخودآگاه به سمت تعاون، همکاری، جمع‌گرایی و تمرکز کمتر بر خود و خواسته‌های خود سوق می‌دهد.

وقتی مردم هنوز درگیر کشمکشهای داخلی هستند، برای کسب حمایت اجتماعی، به سمت نوع‌دوستی و تمرکز بر دیگران به جای خود تشویق می‌شوند. آنها علاقه اجتماعی بیشتری را گزارش داده چراکه در فرهنگ ایران بر همدلی و نوع‌دوستی تأکید می‌شود. مردم

1. Cohen and Gunz
2. Kurman

برای رهاشدن از احساس تنهایی و ناامنی بیشتر ناشی از جنگ به تعاون و همدلی گرایش پیدا می‌کنند و از تمایلات خودخواهانه آنها کاسته می‌شود. همچنین علاقه اجتماعی بیشتری وجود دارد که با مفاهیمی مانند همدردی، فهمیدن، همکاری، سهیم‌شدن، دوست‌داشتن دیگران، همدلی و یا مفاهیمی هم چون دگرخواهی، خیرخواهی، ایثار، نوع‌دوستی و غم‌خواری مرتبط است که همگی به علاقه به دیگران بیش از خود اشاره دارند و با مفاهیمی مانند خودخواهی، خودآرایی و برتری‌جویی متضاد است (نیوبر و همکاران، ۲۰۰۱). تفاوت فرهنگی دو جامعه از جهت میزان فردگرایی و جمع‌گرایی می‌تواند یکی از علتهای تفاوت دو جامعه باشد.

فیثیل اوغلو^۱ (۱۹۹۲) در دانشگاهی واقع در نیویورک پژوهشی را در مورد ۷۰ زوج دانشجویی (۴۶ زن و ۲۴ مرد) که در مقطع تحصیلی فوق‌لیسانس تحصیل می‌کردند را آغاز کرد. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده دانشجویان تمام‌وقت نسبت به دانشجویان نیمه‌وقت از سازگاری زناشویی بیشتری برخوردار بودند و سطح میزان تحصیلات افراد بر سازگاری زناشویی آنها تأثیر معناداری دارد. تشابه سطح تحصیلات و آموزه‌های زوجین بر سازگاری زناشویی آنها تأثیر بسزایی دارد. متغیرهایی چون سن و سن ازدواج فرد، بودونبود والدین، تعداد کودکان، شغل و اعتقادات افراد تأثیری در سازگاری زناشویی آنها نداشته است.

سایر و بیانچی (۲۰۰۰)، به نقل از توکلی و همکاران، (۲۰۱۲) اظهار می‌کنند که استقلال زمانی از بین می‌رود که ایدئولوژی جنسیتی کار- خانواده و ویژگیهای جمعیت‌شناختی و دوره زندگی کنترل شود. راجرز و دی برو (۲۰۰۱) دریافتند که افزایش درآمد مطلق و نسبی با رفاه اجتماعی بیشتر مرتبط است ولی خطر طلاق را کاهش نمی‌دهد.

بوردیو نیز بر این باور است که دنیای اجتماعی را می‌توان بر پایه توزیع منابع تعریف کرد. از نظر وی فضای اجتماعی مجموعه‌ای از روابط قدرت عینی محسوب می‌شود. کار انواع سرمایه‌ها این است که جایگاه کنشگر را در جامعه و فضای اجتماعی تعیین کنند. بر

1. Fişiloğlu

اساس نظریه بورديو، سرمايه اقتصادي از انواع خيلي مهم و بنيادي سرمايه است. اين سرمايه مهم تر از انواع سرمايه ها و در واقع شكل برتر است (مك نایت^۱ و همكاران، ۱۹۹۵). طبق نظريه تبادل منابع، تخصيص وظائف جنسيتي در ازدواج، عالي ترين نظام مبادله محسوب مي شود. از اين رو انتظار مي رود كه همسران براي انجام كارهاي خانه در خانه بمانند و شوهران در كارهاي بازار كار خارج از خانه مشاركت كنند. اگر زن و شوهر هر دو در مشاغل حقوقي مشاركت داشته باشند تخصيص در ازدواج و نيز عوايد حاصل از ازدواج کاهش مي يابد. خانواده نيز ممكن است اين احتمال را افزايش دهد كه همسران تقسيم كار خانواده را ناعادلانه تلقى كنند، قدرت شوهرشان را به چالش بكنند و نارضائيتي زناشويي بيشترى را تجربه كنند. به عبارت ديگر، درآمد همسران نه تنها ممكن است منابع لازم براي ترك ازدواج را براي آنها فراهم نمايد، بلكه مي تواند رضائيت آنها را از ترتيبات سنتي زناشويي تحت تاثير قرار دهد (عليرضائزاد و زنگنه، ۲۰۱۸).

در پايان بايد توجه داشت كه تحقيق حاضر مانند هر پژوهش ديگر با محدوديتهايي روبه رو بوده است. به طوري كه يكي از مهم ترين كاستيهاي اين تحقيق، به كارگيري سازگاري زناشويي و نادیده گرفتن ساير متغيرهاي روان شناختي مورد مقايسه بين زوجين ايراني و تركيه اي است. پيشنهاد مي شود براي افزايش رضائيت زناشويي بيشتر آموزشهاي جمع گرايي و همدلي براي زوجين در نظر گرفته شود. *پژوهش در روانشناسي اجتماعي*
پژوهش در علوم انساني

نتيجه گيري

مي توان گفت كه اصولاً تفاوتهاي فرهنگي به دليل پيامدهايي كه دارد مي تواند باعث ايجاد تغييراتي در زندگي افراد شود و در نتيجه سازگاري زناشويي آنها را تحت تاثير قرار دهد. به همين دليل نمي توان مسئله رضائيت زناشويي را صرفاً از دريچه مسائل فردي و بين فردي

1. McKnight

تحلیل کرد بلکه نیاز است که مسائل فرهنگی هم در این زمینه برای افزایش رفاه اجتماعی مورد توجه قرار بگیرد.

ملاحظات اخلاقی

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان در پژوهش و نگارش این مقاله مشارکت داشته‌اند.

منابع مالی

برای انتشار این مقاله از هیچ سازمانی حمایت مالی مستقیم و غیرمستقیم دریافت نشده است.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان در این مقاله تعارض منافع وجود ندارد.

پیروی از اصول اخلاقی در پژوهش

در مطالعه حاضر تمامی ملاحظات اخلاقی از جمله شرط امانت‌داری، صداقت و عدم سرقت ادبی رعایت شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

- Alirezanejad, S. & Zangeneh, N. (2018). Access to Money and Power Relations in the Relationship of Spouses: A Study in The Local Community of Women of "Dastan Sabz" and "Tekkieh Shohada". *Social Sciences*, 25(80), 165208-. doi:10.22054/qjss.2017.15714.1391. (in Persian). https://qjss.atu.ac.ir/article_8961.html?lang=en.
- Alidosti, A. Nakhaei, N. Khanjani, N. (2015). The reliability and validity of Kansas and Inrich marital satisfaction questionnaires. *Journal of Health and Development*. (4) 2, 167 158-. (in Persian). <https://www.sid.ir/paper/233606/en>.
- Aman Elahi, A (2005). Investigating the relationship between personality traits and individual-family factors With marital consent in the employees of government offices in Ahvaz city. master thesis Family counseling, Shahid Chamran University. (in Persian).
- Barbara, G. Pifarotti, P. Facchin, F. Cortinovis, I. Dridi, D. Ronchetti, C. et al. (2016). Impact of Mode of Delivery on Female Postpartum Sexual Functioning: Spontaneous Vaginal Delivery and Operative Vaginal Delivery vs Cesarean Section. *JSex Med*;13(3): 393 401-. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26857530/>.
- Berry, J. Segal, MH. (2002). *Crosscultural psychology: Research and applications*: Cambridge University Press. https://www.researchgate.net/publication/245817518/_Berry_J_W_Poortinga_Y_H_Segall_M_H_Dasen_P_R_2002_Cross-cultural_psychology_research_and_applications_Second_revised_edition.
- Bornstein, M. Gipson, JD. Failing, G. Banda, V. Norris, A. (2020). Individual and community-level impact of infertility-related stigma in Malawi. *Social Science & Medicine*. 251.; Article112910. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32182444/>.
- Chi, L. (2017). Satir Theory and Sculpting in Social Work Education: Helping People to Help Themselves. *Satir International Journal*, 5(1), 61 66-.
- Cohen D, Gunz A. (2002). As seen by the other: Perspectives on the self in the memories and emotional perceptions of Easterners and Westerners. *Psychological Science*. 13(1): 559-. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11892778/>.
- Eliasi R. (2016). The effectiveness of treatment based on acceptance

and commitment to resilience, satisfaction and attitude towards infertility in infertile women. Master's Thesis in Clinical Psychology, Najafabad Azad University. (In Persian)

- Ferreira M, Antunes L, Duarte J, Chaves J. (2015). Influence of Infertility and Fertility Adjustment on Marital Satisfaction. *Social and Behavioral Sciences*, 171, 96-103-. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S187704281500124X>.

- Fışılolu, H. (1992). Lisansüstü öğrencilerin evlilik uyumu. *psikoloji dergisi*, 7(28), 1622-. <https://psikolog.org.tr/tr/yayinlar/dergiler/1031828/tpd1300443319920000m000330.pdf>.

- Furdyna, H. E., Tucker, M. B., James, A. D. (2008). Relative Spousal Earnings and Marital Happiness Among African American and White Women. *Journal of Marriage and Family*, 70, 2, 332-334-. <https://www.jstor.org/stable/40056278/>.

- Fowers BJ, Olson DH, Blaine C, Fowers J. (1992). Four types of premarital couples: An empirical typology based on PREPARE. *Journal of Family Psychology*. 10-21. <https://psycnet.apa.org/record/001-09413-1993/>.

- Fu B, Qin N, Cheng L, Tang G, Lei J. (2015). Development and validation of an Infertility Stigma Scale for Chinese women. *Journal of Psychosomatic Research*. 79: 69-75 -. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/25499618/>.

- Ghaffari, M., Ramazani, N. (2019). Marital Justice and Marital Quality: Mediator Effects for Covert Relational Aggression. *Journal of Family Research*, 15(4), 487-503-. (in Persian). https://scj.sbu.ac.ir/article_97785.html.

- Ghanbari Hashemabadi B A, Talebian Sharif S J, Moshirian S S. (2020). Effectiveness of Satir Communication Family Therapy on Couples Resilience and Problem Solving. *fpcej*. 5 (2):119-140-. (in Persian).

- Goldfarb, M. R., & Trudel, G. (2019). Marital quality and depression: a review. *Marriage & Family Review*, 55(8), 737-763-.

- Heppner PP, Baum Gardner A, Petty R (1988). The utility of problem solving training that emphasizes self-management principles. *Counseling Psychology Quarterly*. 1. 129-143-. <https://richardepetty.com/wp-content/uploads-1988/01/2019/counseling-psych-quarterly-heppner-baumgardner-larson-petty.pdf>.

- Karaca A, Unsal G. (2015). Psychosocial Problems and Coping Strategies among Turkish Women with Infertility. *Asian Nursing Research*, 9,

- 243 250-. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26412629/>.
- Kurman J. (2001). Self-enhancement: Is it restricted to individualistic cultures? *Personality and Social Psychology Bulletin*. 27. 1705. <https://psycnet.apa.org/record013-05805-2001/>.
 - Li J, Long L, Liu Y, He W, LiM M. (2016). Effects of amindfulness-based intervention on fertility quality of life and pregnancy rates among women subjected to first invitro fertilization treatment. *Behaviour Research and Therapy*, 77, 96 104-. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26742022/>.
 - Markus HR, Kitayama S. (2001). The cultural construction of self and emotion: Implications for social behavior. *Emotions in social psychology: Essential reading*. 11937-. <https://awspntest.apa.org/record003-97938-1994/>.
 - McKnight JD, Glass DC. Perceptions of Control, Burnout, and Depressive Symptomology: A Replication and Extension. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 1995;63(3):490 –4. <https://psycnet.apa.org/record001-34820-1995/>.
 - Newbauer JF, Stone MH. Social Interest and Self-Reported Distress in a Delinquent Sample: Application of the SSSI and the MAYSI2-. *Journal of Individual Psychology*. 2001; 66(2). <https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Aged%3A6%3A3947462/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Aged%3A52868334&crl=c>.
 - Oldfield J, Stevenson A, Ortiz E, Haley B. (2018). Promoting or suppressing resilience to mental health outcomes in at risk young people: The role of parental and peer attachment and school connectedness. *Journal of Adolescence*, 64, 13 22-. <https://colab.ws/articles10.1002%2Fcasp.2397>. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29408095/>.
 - Rahmani Fard T, Kalantarkousheh M, Faramarzi M. (2018). Effect of mindfulness-based cognitiveinfertilitystress therapy on psychological well-being of women withinfertility. *Middle East Fertility Society Journal*. 23, 476 481-. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1110569018301031>.
 - Rogers, S. J., & DeBoer, D. D. (2001). Changes in wives' income: Effects on marital happiness, psychological well-being, and the risk of divorce. *Journal of Marriage and Family*, 63(2), 458–472. <https://psycnet.apa.org/record013-06562-2001/>.

- Tavakkol, M., Moidfar, S., & Maghsudi, S. (2012). Relationship between Social Capital and Mental Health of Married Couples in Kerman. *Iranian Journal of Social Problems*, 2(1), 169194-. https://ijsp.ut.ac.ir/article_24171.html?lang=en.
- Saadati, N., Rostami, M., Darbani, S. (2021). Comparing the effectiveness of Acceptance and Commitment Therapy (ACT) and Compassion Focused Therapy (CFT) on improving self-esteem and post-divorce adaptation in women. *Journal of Family Psychology*, 3(2), 45 58-. (in Persian). https://www.ijfpjournal.ir/article_245517.html.
- Shams, N., & Haeri Y. (2020). The Effectiveness of Couple Therapy based on the Choice Theory in Reducing Marital Burnout and Conflict in Couples. *Jarac*; 2 (1):55 70-. <https://ensani.ir/fa/article/460276/>.
- Zarezadeh, M; Boromand, R; Rahimi H. (2015). Comparison of marital compatibility of Iranian couples living inside and outside. Iran's second positive psychology seminar. <https://www.tpb.in.com/article75920/>.

